

MATEMATİK EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN DEĞERLER EĞİTİMİ TEZLERİNİN İNCELENMESİ

Yalcın BUDAK¹
Mustafa Özgür KURTOĞLU²
Ömer ATAY³
Ömer Faruk EGİN⁴

Öz

Çalışma matematik eğitimi alanında değerler eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Örneklem değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda 2017-2021 yılları arasında yürütülmüş olan toplam 9 lisansüstü tezi incelenmiştir. Bu amaç kapsamında matematik eğitimi alanında değerler eğitimi inceleyen çalışmaların temel özelliklerinin neler olduğu ele alınmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Veri analiz yöntemi olarak nitel veri analiz tekniklerinden olan betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Matematik eğitimi alanında değerler eğitimi üzerine yapılan tezlerin incelenmesinde; araştırmacılar tarafından ilgili literatürden yararlanılarak geliştirilen “Yayın İnceleme Formu” kullanılmıştır. Yayın inceleme formu; araştırmanın yıllarına, veri türlerine, araştırma desenlerine, Örneklem grubuna ve son olarak temalarına göre incelenmiştir. Araştırmada “değerler eğitimine yönelik sınıf içi etkinlikler” “değerler eğitimi ve sayısal başarı” “değerler eğitimine yönelik algılar” “değerler eğitimine yönelik görüşler” şeklinde toplamda 4 tema belirlenip temalar üzerinden incelemeler yapılmıştır. Bulgular, tablo ve grafiklere aktarılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda kadın araştırmacıların son yıllarda daha fazla olduğu, yüksek lisans tezlerinde örneklem olarak en fazla öğrencilerin kullanıldığı dikkat çekmiştir. Öğrenme alanlarından matematik öğretim programıyla bütünleştirilmiş değerler eğitimi alanında çalışmalar yapıldığı fakat değerler eğitimi uygulama çalışmalarının çok daha az olduğu görülmüştür. Ayrıca araştırmalarda son yıllarda nitel araştırmaların artma durumu bu tez çalışması kapsamında da görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Eğitim, Matematik, Değerler Eğitimi, Meta-sentez

¹ Rıdvan Süer İlkokulu, Kayapınar/Diyarbakır/TÜRKİYE yanki-21@hotmail.com

² Çelebi Eser ortaokulu, Bağlar/Diyarbakır/TÜRKİYE ikiikidahadört@gmail.com

³ Selahaddini Eyyubi İlkokulu, Bağlar/Diyarbakır/TÜRKİYE omeratay21@hotmail.com

⁴ Nuriye Çelebi Eser İlkokulu, Bağlar/Diyarbakır/TÜRKİYE o.fegin@hotmail.com

EXAMINATION OF VALUES EDUCATION THESIS IN THE FIELD OF MATHEMATICS EDUCATION

Abstract

The study was conducted to examine the postgraduate theses on values education in the field of mathematics education. It was analyzed comparatively in terms of sample variables. In line with the purpose of the study, a total of 9 graduate theses conducted between 2017-2021 were examined. Within the scope of this purpose, the main features of the studies examining values education in the field of mathematics education are discussed. The document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. As a data analysis method, descriptive analysis technique, which is one of the qualitative data analysis techniques, was used. In the examination of the theses on values education in the field of mathematics education; The "Publication Review Form" developed by the researchers using the relevant literature was used. Publication review form; years of the research, data types, research designs, sample group and finally their themes. In the research, a total of 4 themes were determined as "in-class activities for values education", "values education and numerical achievement", "perceptions about values education", "opinions about values education", and analyzes were made on the themes. The findings are presented by transferring them to tables and graphs. As a result of the research, it was noted that there were more female researchers in recent years, and students were mostly used as samples in master's theses. It has been observed that there are studies in the field of values education integrated with the mathematics curriculum, but there are very few values education implementation studies. In addition, the increase in qualitative research in recent years has also been seen within the scope of this thesis study.

Keywords: Values, Education, Mathematics, Values Education, Meta-synthesis.

1. GİRİŞ

Değer veya değerler hakkındaki yargılar bireylerin yaşam felsefelerini ve davranışlarını biçimleyen, yönlendiren bu doğrultuda hayatları boyunca amaçlarını, ideallerini ve düşünme tarzlarını şekillendiren standartlar bütünüdür. Değerler, bir toplumu oluşturan, bireylere en temel taşlardan olan iyilik, kötülük, doğru olanlar veya olmayanlar, güzellikler ya çirkinlikler gibi olumlu ve olumsuz yargıları aktarır (Çankırılı, 2015). İnsanların sosyal yaşamları değer yargıları üzerine kuruludur (Yılmaz, 2006). Değer yargılarına göre düşünüp onlara göre hareket ederler (Meydan, 2014). Bu bağlamda insanların değer yargılarının gelişimi aile içerisinde başlamaktadır (Yazıcı, 2006). Temeli ailede atılan değer yargılarının gelişimi ve yükselmesi okullarda oluşmaktadır. Bu şekilde düşünüldüğünde okulların bireylerin değer sistemlerinin oluşmasında önemi daha fazladır (Ulusoy ve Dilmaç; 2015). Sosyal hayatımızı oluşturan ve düzenleyen, toplumsal huzuru ve mutluluğu sağlayan, bazı tehditlerin önüne geçmesine yardımcı olan değerlerin bireylere kazandırılmasının en önemli faktörü eğitimidir (Yaman, 2012). Bahsedilen değerlerin bireylere kazandırılmasını sağlayan bu eğitim değerler eğitimi oluşturmaktadır (Sezgin, 2006).

Değerler eğitimi, eğitimin vazgeçilmez temel taşlarından biridir. Bireylere sunulan değerler eğitiminin uzun bir planlama gerektirdiği bilinmekte olup bu eğitimin bireylere aktarılma esnasında değerlerin gerçek yaşamla ilişkisini belirleyerek ortaya koymak gerekir (Çağlayan, 2013). Bu bağlamda matematik bilimi insan aklının yarattığı en büyük ortak değerlerden biridir. Asır dan asıra taşınan, millî sınır tanımayan etkili, sağlam ve evrensel bir bilimdir (Nzeocha, 2009). Din, dil, ırk, cinsiyet ve ülke sınırlarının ve tanımlamalarının ötesinde bütün bilimlerin beslediği kaynaktır (Ulusoy ve Dilmaç 2015). Matematik, bireylerde var olan becerilerin ortaya çıkıp onları kullanmasını, yön vermesini, sistemli ve akıllı bir düşünce sistemini kazandırılmasında önemli bir olgu olarak karşımıza çıkar (Bulut, 1988). Baki ve Ark., (2011), matematiğin gerçek yüzünü anlayıp tadına varabilenler ve bilinmeyenleri bilinir hale getirmek için onların elinde bulunan güzel bir kaynak olduğunu belirtmektedirler. Birçok derslerle bir araya getirilen değerler eğitimi matematik dersi kazanımları ile bir araya getirilerek kazanımlara farklı bir ortam hazırlanıp öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları matematiğin içine değerler yerleştirilmiştir (Yücedağ, 2010). Bu şekilde direkt değerler eğitimi vermektense günlük yaşanan olaylarla sayısal işlemler ile birlikte değerler kazandırılmak istenmiştir. Bu doğrultuda asıl amacı değerler eğitimi kazandırmak olan program tasarısının birçok önemli yönü ortaya çıkmaktadır. Matematik edinimini kazandırabilen, matematiğe karşı düşünceleri olumlu hale getirebilen, eğlenceli matematik öğrenme süreci oluşturabilen ve matematiğin günlük hayattaki yerini görebilen bir program tasarısı elde edilmiştir.

Diğer bir taraftan eğitim alanında yapılan lisansüstü çalışmalar, ülkenin eğitim sistemindeki sorunlarını ortaya koyma konusunda işlevsel hale gelmektedir (Alavı ve Rahımpoor, 2010). Bu nedenle lisansüstü çalışmaların akademik olarak bir bilimin ilerlemesindeki rolü büyüktür (Nacar, 2015). Lisansüstü çalışmaların, var olan sorunları ortaya koyma ve bu sorunlara yönelik çözüm üretebilme bakımından önem teşkil ettiği düşünülmektedir. Bu durumlar göz önüne alındığında lisansüstü çalışmaların bir kısmı olan matematik eğitimi alanında değerler eğitimi ile çalışmalar önemli görülmektedir (Çelik, 2013). Son yıllarda matematik eğitimi alanında yapılan değerler eğitimi çalışmalarının hangi yönde eğilimi olduğunu incelemek birçok kesimden bireye (öğrenci, öğretmen, öğretmen adayı, akademisyen vs.) sorgulama yapma olanağı tanıyacaktır (Çiltaş, Güler ve Sözbilir, 2012). Ayrıca matematik eğitimi alanında yapılan değerler eğitimi çalışmalarının incelenmesi o alandaki hangi konuların doygunluğa ulaştığını, ayrıca hangi yeni araştırmalara ihtiyaç olduğunu da ortaya koymaktadır (Karamustafaoğlu, 2009). İgili alanyazın incelendiğinde birçok alanda meta-analiz çalışması, meta-analitik çalışma, yapılan çalışmaların tematik ve

metodolojik bakımdan incelenmesi gibi çalışmaların yapıldığı görülmüştür. Lisansüstü tezlerin meta-analitik çalışmaya konu olduğu çalışmalar bulunmaktadır. Matematik eğitimi ile ilişkili (Değerlerin öğretimi, değer yaklaşımı, değerler eğilimi vb) bazı konuların ele alındığı meta-analitik çalışmalar da bulunmaktadır (İpekçi, 2018; Yıldız, 2019; Bakırcı; 2020; Macit, 2020; Mutlubaş, 2021; Süslü, 2021; Köksal, 2021; Öncül, 2021; Doğan, 2021). Bu araştırmadan elde edilecek sonuçların Türkiye’de son beş yılda matematik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının bir resmini ortaya çıkarması beklenmektedir. Dolayısıyla alanyazına katkı sağlayacağı ve matematik öğretim programında yapılan değerler eğitimi araştırmacılarına yol göstereceği düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışma matematik eğitimi alanında yapılan değerler eğitimi ile ilgili 2017-2021 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

2017-2021 yılları arasında matematik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin;

1. Lisansüstü tezlerin genel karakteristik özellikleri nelerdir?
2. Araştırmalar paradigmalarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Araştırmalar yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. Araştırmalarda kullanılan veri toplama teknikleri
5. Araştırmalarda belirlenen temalara ilişkin nasıl bir dağılım göstermektedir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Nitel araştırma yaklaşımının içinde meta-analiz yöntemi belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların sonuçlarını bir araya getirerek güvenilir sonuçlar elde etmeyi amaçlar. Meta-analiz çalışmaları benzer konulardaki çalışmaların bulgularının birleştirilip özgün bulgulara ulaşmak için kullanılan istatistiksel bir tekniktir. Meta-analitik çalışmalar ise analizlerin analizi olarak bilinmektedir. (Balcı, 1995).

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın evrenini YÖK ulusal tez merkezindeki matematik eğitimi alanında yapılan değerler eğitimi alanında yapılmış lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Buna göre çalışmanın evreni, ulusal tez merkezinde “İlköğretim matematik alanları eğitimi anabilim dalı”, “İlköğretim matematik eğitimi anabilim dalı”, “Matematik eğitimi anabilim /bilim dalı”, “İlköğretim matematik öğretmenliği anabilim dalı”, “İlköğretim matematik öğretmenliği bilim dalı”, “İlköğretim anabilim dalı” ve “Matematik öğretmenliği bilim dalı” anabilim/ bilim dallarında kayıtlı tezlerdir. Araştırmanın örneklemini ise sayılan bilim dalı ve anabilim dallarında ulaşılan 9 yüksek lisans tezinden oluşmaktadır (Öztürk vd., 2010). Örneklem seçiminde matematik anabilim dalı ve bilim dallarında erişime açık olan lisansüstü tezleri ölçüt olarak alınmıştır. Araştırmanın verileri sınıf yönetimi çerçevesinde 2017-2021 yılları arasında yayınlanan tezlerden alınarak oluşturulmuştur. Tezlerden tespitinde; “Matematik”, “öğretim”, “değerler” ve “değerler eğitimi” anahtar kelimelerinden yararlanılarak tarama yapılmıştır. Bu anahtar kelimelerin bir ya da birkaçı beraber kullanılarak ilgili çalışmalara ulaşılmaya

çalışılmıştır. Araştırılan bu çalışmaların tamamı, Ocak 2017 ile Aralık 2021 tarihleri arasındaki yaklaşık 5 yıllık süre aralığında yapılan çalışmalardır (Borenstein, Hedges, Higgins ve Rothstein, 2013). Tezleri incelemek üzere araştırmacılar tarafından bir “*Tez Bilgileri Toplama Formu*” geliştirilmiştir. Daha sonra incelemeye dâhil edilen tezler 3 araştırmacıya paylaştırılmış ve her araştırmacı tezleri inceledikten sonra elde ettiği bilgileri bu forma yazmıştır. Tez bilgilerini toplama işlemi tamamlandıktan sonra her araştırmacı diğer araştırmacıların yaptığı çalışmaları da kontrol ederek olası hataların önüne geçilmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Çalışmaya alınan araştırmaların ele alınan temalar, nitel ve nicel bulguların tamamı incelenerek belli bir kodlama ile sunulmuştur (Tablo 1). Kodlamalar “*M1, M2, M3.....M9*” olacak şekilde oluşturulmuştur ve yapılan analizler bu kodlama değerleri esas alınarak yapılmıştır (Tablo 2).

Tablo 1 Meta-Sentez Kod Şablonu

Temalar	Tema Kodu
Değerler Eğitimine Yönelik Sınıf İçi Etkinlikler	DİE
Değerler Eğitimine ve Sayısal Başarı	DAB
Değerler Eğitimine Yönelik Algılar	DA
Değerler Eğitimine Yönelik Görüşler	DG

3. BULGULAR

Çalışmada taranan lisansüstü tezler çalışmanın yazarı, yılı, konusu, öğretim kademesi, yöntemi ve temalara dair genel bilgiler Tablo.1 de verilmiştir. Matematik öğretim programında yapılan değerler eğitimi konulu incelenen alt temalar üzerinde yapılan çalışmaların tamamına yakınında birbirine benzer sonuçların olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular grafiklerle açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 2. Çalışmaların Karakteristik Özellikleri

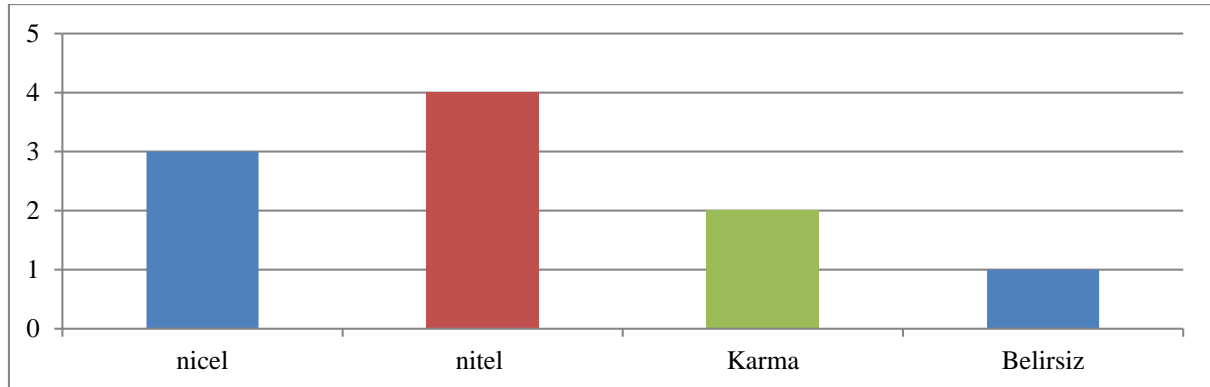
Değerler Eğitime Yönelik Sınıf İçi Etkinlikler: (DİE) Değerler Eğitime ve Sayısal Başarı: (DSB)							
Değerler Eğitime Yönelik Algılar: (DA) Değerler Eğitime Yönelik Görüşler: (DG)							
	Yazar	Yıl	Konu Adı	Öğrenim Kademesi	Araştırma Modeli Örneklem Grubu Veri Toplama Aracı	Tema	Sonuç
M ₁	Serap İPEKÇİ	2017	“Altıncı Sınıf Matematik Öğretim Programı İle Bütünleştirilmiş Değerler Eğitimi Programı Tasarısının Etkinliğinin İncelenmesi”	Ortaokul	nicel ve hem nitel 60 öğrenci Görüşme, DEÖ	DİE DG	Olumlu
M ₂	Mehmet YILDIZ	2018	“Ortaokul Matematik Ders Kitaplarındaki Metin Ve Görsellerin Değerler Açısından İncelenmesi.”	İlkokul	içerik analizi tekniği 6-7 Sınıf Matematik kitapları	DİE DSB	Olumlu
M ₃	Damla Ceren BAKIRCI	2019	“Ortaöğretim Matematik Ders Kitaplarında Matematiksel Değerler Ve Matematik Eğitimi Değerleri”	lise	içerik analizi tekniği 9-10-11 Sınıf kitapları	DİE DSB DG	Olumlu
M ₄	Burcu BOZTÜR K MACİT	2020	“6. Sınıf Matematik Öğretim Programıyla Bütünleştirilmiş Değerler Eğitiminin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Etkililiğinin İncelenmesi”	Ortaokul	Nicel 53 6. Sınıf öğrenci “Adil Olma Ölçeği” “Sorumluluk Ölçeği”	DİE DG	Olumlu
M ₅	Sena YILDIZ MUTLUB AŞ	2021	“Beşinci Sınıf Matematik Ders Kitaplarındaki Temsillerin Öğretim Programındaki Kök Değerler Bağlamında İncelenmesi”	İlkokul	Doküman incelemesine Matematik ders kitapları	DİE DA DG	Olumlu
M ₆	ERCAN SÜSLÜ	2021	“Matematik Dersinde Değerler Eğitime Yönelik Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi”	Ortaokul	Nitel bir araştırma 20 Matematik Öğretmeni	DİE DSB	Olumlu

M ₇	Münevver KÖKSAL	2021	“Ortaokul Matematik Ders Kitaplarının Kök Değerler Açısından İncelenmesi”	Ortaokul	içerik analizi tekniği 6-7-8 Matematik ders kitapları	DiE DSB	Olumlu
M ₈	Kübra ÖNCÜL	2021	“Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Değerler Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri”	Ortaokul	Nitel bir araştırma 20 Matematik Öğretmeni	DiE DSB DG	Olumlu
M ₉	Ahmet Salih DOĞAN	2021	“ Matematik Öğretmen Adaylarının Rutin Olmayan Problemleri Çözme Becerilerinin Matematiksel Değerler Açısından İncelenmesi”	Üniversite	Nitel 33 matematik öğretmen adayı “Problemleri Çözme Becerileri Ölçeği ile Matematikse” “Değerler ölçeği”	DiE DA DG	Olumlu

Tablo 1’de görüldüğü üzere, matematik eğitimi alanında değerler eğitimi üzerine yapılan tezlerde araştırmacılar genel olarak nitel araştırma yöntemleri tercih ettikleri görülmektedir. Tezlerin büyük çoğunluğunda örneklem grubu olarak öğretmenlerin tercih edildiği görülmüştür. Ayrıca bazı tezlerde ise içerik analizi tekniği ile sınıf kitaplarını örneklem grubu olarak tercih edilmiştir. Yine tablo incelendiğinde tezlerin büyük çoğunluğunda incelenen temalar ise olumlu yönde olduğu söylenebilir.

3.1. Araştırma Paradigmalarına Göre Dağılım

Taranan yayınların incelenmesi sonucunda yayınların paradigmalara göre dağılımı Şekil 2’de verilmiştir.

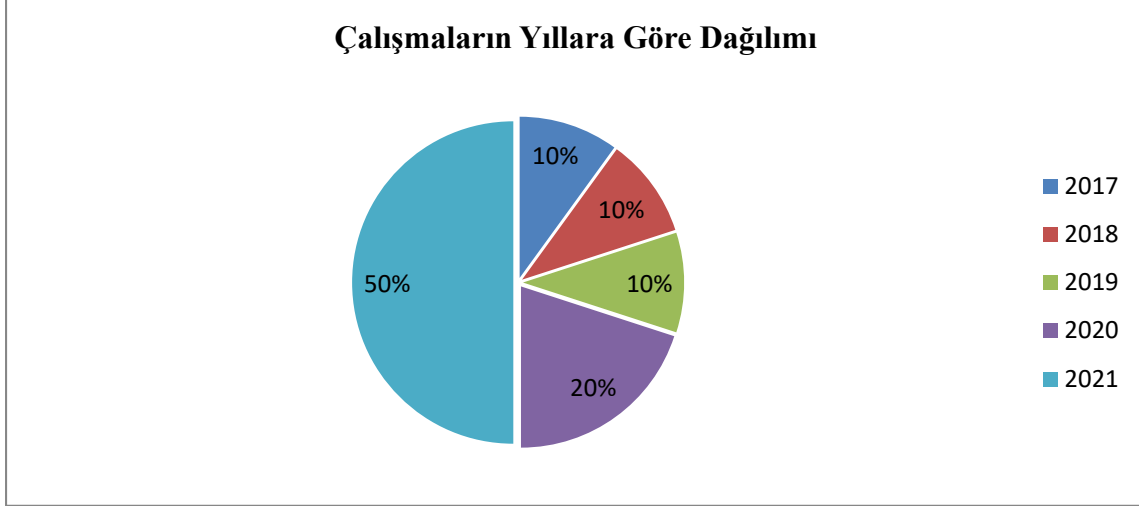

Şekil 1. Çalışmalarda benimsenen paradigmalara

Grafik incelendiğinde çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemlerinin (3 çalışma; %

33) nicel, (4 çalışma; %44) nitel, (2 çalışma; % 22) karma yöntemle yapıldığı saptanmıştır

3.2. Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

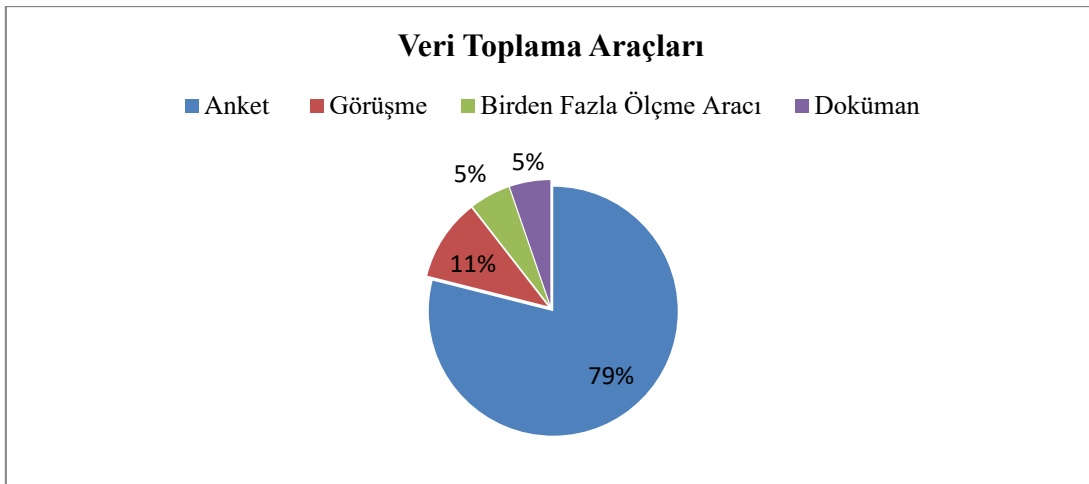

Şekil 2. Meta-Senteze Dâhil Edilen Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 4 incelendiğinde çalışmaların % 50'si 2021 yılında yapıldığı görülmektedir. Yıllara oranla çalışmalarda düzenli bir artış görülmektedir. Matematik eğitim programlarında değerler eğitimi ile ilgili çalışmaların yıllara oranla daha çok artması 2023 eğitim vizyonunda değerler eğitimine verilen öneme dayandırılabilir.

3.3. Araştırmalarda Kullanılan Veri Toplama Teknikleri

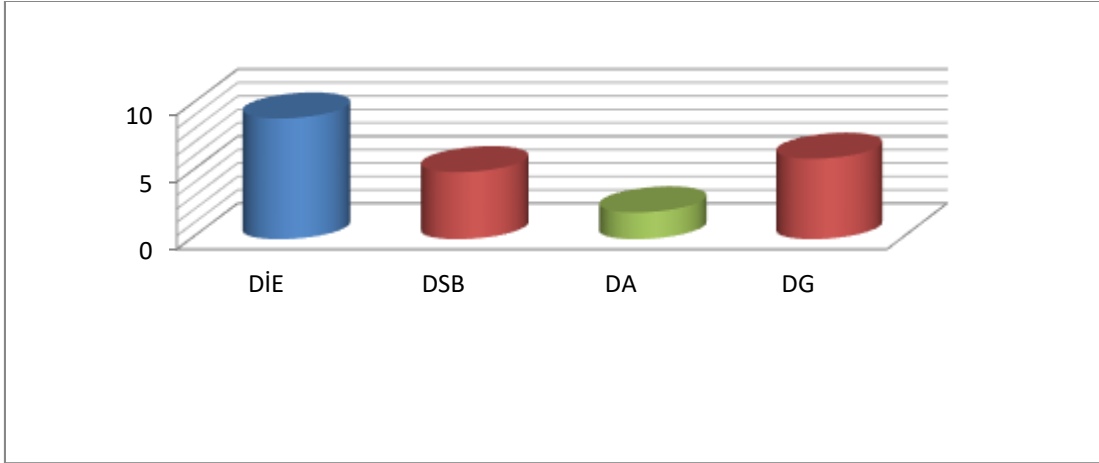
Şekil-3'te Araştırma yöntemleri çerçevesinde kullanılan veri toplama teknikleri verilmiştir.

Şekil 3. Çalışmalarda kullanılan veri toplama araçları

Grafiğe göre; en çok (% 79) Anket ölçeklerinin kullanıldığı görülürken en az (% 9) birden fazla ölçme aracı kullandığı tespit edilmiştir

3.4. Araştırmaların temalarına ilişkin dağılımı

Şekil 4. İncelenen araştırmalarda temalara ilişkin dağılımı

Matematik öğretim programında değerler eğitimi genellikle ders içi etkinlikler şeklinde yürütülmüştür. Ayrıca sınıf içi etkinliklerin değerler eğitiminin ders süreçleri üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Matematik öğretim programında değerler eğitiminin sayısal başarı üzerine etkisinin incelendiği çalışmalarda (M2, M3, M6, M8), görülürken örneklem grubu ortaokul öğrencilerinden oluşan çalışmada ise (M1, M4) sayısal başarı üzerinde önemli bir etkisi görülmemiştir. Matematik öğretim programında değerler eğitiminin algılarının incelendiği çalışmada (M5, M9) çalışmaları üzerinde etkisinin olduğu görülürken diğerleri hakkında tam tersi bir durum söz konusu olmuştur. Değer görüşleri teması tamamına yakın önemli bir etkisi görülmüştür.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu Gerçekleştirdiğimiz meta-sentez çalışması matematik öğretim programında yapılan değerler eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi kapsamında çalışma yapılmıştır. Bu hedef doğrultusunda matematik öğretim programında değerler eğitimi alanında 2017-2021 yılları arasında yapılan 9 çalışma incelenmiştir. Araştırılan çalışmalara bakıldığında matematik öğretim programında değerler eğitime yönelik çalışmalarda artan bir eğilimin olduğu görülmektedir. İpekçi, (2018), Yıldız, (2019), Bakırcı, (2020), Macit, (2020)'in yaptıkları çalışmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Çalışmalarda bu eğilimin çıkış noktası çeşitli eğitim şubalarında değerler eğitime yönelik çalışmalara dayandırılabilir. Ayrıca ülkemizde yapılan değerler eğitim etkinliklerinin TÜBİTAK projesi kapsamında destekleniyor oluşu bu konuya verilen önemin başka bir göstergesidir. İncelenen çalışmalarda, matematik öğretim programında değerler eğitiminin öğrencilerin tutum, sayısal başarı, meslek seçimleri ve bilimsel süreç becerileri gibi olumlu faydalarının da olduğu ifade edilebilir. Alanyazını incelediğimizde çalışmamıza benzer sonuçlar çıktığı görülmektedir (Göztepe Yıldız ve Özdemir, 2015; Yıldırım, 2016; Elmalı, Balkan Kıyıcı, 2017). Ancak, matematik öğretim programında değerler eğitime yönelik yapılan sınıf içi etkinlikler genellikle Matematik dersinin dışında din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde yürütülmüştür. Diğer bir bulguda ise çalışmalar en fazla 2021 yılında çalışıldığı görülmektedir. Bu durum Milli Eğitim Bakanlığının değerler eğitime verdiği önem ile doğrudan ilişkilendirilebilir. Bu durum Yücedağ (2017) çalışması ile karşılaştırılınca 2017 yılından sonra yüksek lisans tezlerinin oranının arttığı görülmektedir. İncelenen tezlerde araştırma yaklaşımı olarak en fazla nitel araştırma kullanıldığı görülmüştür (Tablo 2). Bu sonuçlar, Çiltaş vd. (2012) tarafından yapılan çalışmaya

göre 1987 ile 2009 yılları arasında yapılan çalışmalarda nicel araştırma çok az kullanılmıştır (%5.3). Son yıllarda yapılan çalışmalara bakıldığında ise özellikle sosyal bilimler alanında nitel araştırmaların sayısının arttığı görülmektedir (Göktaş, Küçük, Aydemir, Telli, Arpacık, Yıldırım ve Reisoğlu, 2012). Nitel yöntem araştırmaya zenginlik ve güvenilirlik katmak amacıyla tercih edilmektedir (Karaman ve Bakırcı, 2010). Son olarak belli bir alanda yapılan yayınların ele alınacağı meta-analitik çalışmaların yapılması önemli bir araştırma konusu olarak öne çıkmaktadır. Daha önce yapılan meta-analiz/meta-analitik çalışmaları incelendiğinde incelenen araştırma ve çalışmaların genel bir resmi ortaya konulmuş olup değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığına bakılmamıştır.

Öneriler;

Çalışma sonuçlarına göre şu önerilere yer verilebilir:

- 2017 yılı itibariyle matematik öğretim programında değerler eğitimi ile ilgili dergilerde yayınlanan makalelerin incelenmesi araştırmacılara önerilebilir.

- Matematik öğretim programında değerler eğitimi sınıf içerisinde uygulanabilmesi, öğretmenlerin bu alandaki yeterliliğine bağlıdır. Düzenlenecek hizmet içi seminerler ile öğretmenlere içerik bilgisi ve mesleki bilgi açısından gerekli destek sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Alavı, H. R., & Rahımpoor, T. (2010). Correlation of Manager's Value Systems and Student's Moral Development in High School and Pre University Centers. *Educational Management Administration & Leadership*, 38(4), 423-442.
- Baki, A., Güven, B., Karataş, İ., Akkan, Y., & Çakıroğlu, Ü. (2011). Türkiye'deki matematik eğitimi araştırmalarındaki eğilimler: 1998 ile 2007 yılları arası. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 57-68.
- Balcı, A. (1995). Sosyal Bilimlerde Araştırma, Ankara: *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*, Ankara.
- Bulut, S. (1998). *Atasözlerinin Değerler Eğitimindeki Yeri*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Çağlayan, A. (2003). *Ahlâk pusulası ahlâk ve değerler eğitimi*. İstanbul: Değerler Eğitimi Yayınları.
- Çelik, S. (2013). İlköğretim matematik derslerinde kullanılan alternatif öğretim yöntemlerinin akademik başarıya etkisi: bir meta analiz çalışması. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Çiltaş, A., Güler, G., & Sözbilir, M. (2012). Türkiye'de matematik eğitimi araştırmaları: bir içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 565-580.
- Göktaş, Y. Küçük, S., Aydemir, M, Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G., & Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye'de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 177-179.
- Karaman, S. ve Bakırcı, F. (2010). Türkiye'de lisansüstü eğitim: sorunlar ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 94-114.
- Karamustafaoğlu, O. (2009). Fen ve teknoloji eğitiminde temel yönelimler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 87-102.
- Meydan, H. (2014). Okulda değerler eğitiminin yeri ve değerler eğitimi yaklaşımları üzerine bir değerlendirme. *Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 93-108.

- Nacar, S. (2015). 2005-2014 yılları arasında üstün yeteneklilerin matematik eğitimi üzerine yapılan çalışmalar. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Malatya.
- Nzeocha, E. (2009). *A qualitative case study on the perception of middle school stakeholders on the effectiveness and importance of character education in three middle schools in an inner city school district in Alabama*. PhD Thesis. Graduate Faculty of the University of Alabama, Birmingham.
- Sezgin, F. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin bireysel ve örgütsel değerlerinin uyumu (Ankara ili örneği)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ulusoy, K. (2007). *Lise tarih programında yer alan geleneksel ve demokratik değerlere yönelik öğrenci tutumlarının ve görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ulusoy, K. ve Dilmaç, B.(2015) *Değerler eğitimi*. Pegem akademi. Ankara.
- Yaman, E. (2012). *Değerler Eğitimi ve Eğitimde Yeni Ufuklar*. Ankara: Akçağ Basım Yayım.
- Yazıcı, K. (2006). *Değerler eğitime genel bir bakış*. TÜBAR “Türklük Bilimi Araştırmaları” 19: 499-518.
- Yenilmez, K. (2010). *Ortaöğretim öğrencilerinin matematik dersine yönelik umutsuzluk düzeyleri*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38, 307-317.
- Yılmaz, K. (2006). *İlköğretim Okulu Yönetici ve Öğretmenlerine Göre Kamu İlköğretim Okullarında Bireysel ve Örgütsel Değerler ve Okul Yöneticilerinin Okullarını Bu Değerlere Göre Yönetme Durumları*, Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yücedağ, T. (2010). 2000-2009 yılları arasında matematik eğitimi alanında Türkiye'de yapılan çalışmalarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.